

Adviescommissie afgesloten strafzaken

Postbus 20303 2500 EH Den Haag

Bezoekadres:
Lange Voorhout 7
2514 EA Den Haag

De zaak [veroordeelde] (ACAS 014)

Een beknopt relaas van de feiten

In de vroege ochtend van 28 maart 2006 treft de politie in Sint Maarten (Noord-Holland) een bebloede en zwaar gewonde man aan ([slachtoffer 1]). Hij zegt dat hij door vier mannen met honkbalknuppels in elkaar is geslagen en dat er in huis nog een slachtoffer is. Dat blijkt [slachtoffer 2] te zijn, die overleden is ten gevolge van een verbrijzelde schedel. Beiden maakten deel uit van een groep verdachten van Poolse afkomst, waartoe ook de veroordeelde [veroordeelde] (verder: [veroordeelde]) behoorde. Die groep pleegde in wisselende samenstelling gewelddadige overvallen. De beide slachtoffers werden er door hun medeverdachten van verdacht geld dat bij een overval in Breezand was buitgemaakt, te hebben achtergehouden. De mishandeling was erop gericht dat geld (€ 12.000,-) terug te krijgen. [Slachtoffer 1] is met de auto meegenomen en elders mishandeld. Daarna is hij teruggebracht naar het pension waar hij en [slachtoffer 2] woonden en waar een deel van het geld lag. [Slachtoffer 2] was daar achtergebleven en reeds mishandeld.

Verloop en stand van zaken van de procedure

Vorenstaand relaas is gebaseerd op een reconstructie van de feiten zoals die door de politie, het Openbaar Ministerie, de Rechtbank Haarlem en het Gerechtshof Amsterdam is gemaakt. Het overlevende slachtoffer was weinig mededeelzaam en [veroordeelde] heeft zich steeds beroepen op zijn zwijgrecht. Het slachtoffer [slachtoffer 1] heeft alleen op 28 maart 2006 iets willen verklaren over hetgeen zich heeft afgespeeld. Hij heeft in elk geval geen namen kunnen of willen noemen van de personen die de feiten hebben (mede) gepleegd. [Slachtoffer 1] is als verdachte aangehouden voor een gewapende overval in Breezand op 21 maart 2006. De telefoons waarvan [slachtoffer 1] in de Penitentiare Inrichting gebruik heeft gemaakt van 3 juli 2006 tot 5 maart 2007, zijn afgeluisterd. Ook zijn gesprekken opgenomen die hij in de gevangenis heeft gevoerd met zijn in Groot-Brittannië wonende vriend [A]. Om deze laatste van de veroordeelde [veroordeelde] te onderscheiden, wordt de Britse [A] steeds als Engelse [A] aangeduid. Deze Engelse [A] heeft verklaard dat [slachtoffer 1] tegen hem heeft gezegd dat [veroordeelde] één van de daders was. De verdachte (en later veroordeelde [veroordeelde]) is op 6 april 2006 in België aangehouden.

[Veroordeelde] is door de Rechtbank Alkmaar op 20 december 2007 veroordeeld voor afpersing van [slachtoffer 1], gepleegd door twee of meer verenigde personen, terwijl het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft. De rechtbank sprak hem vanwege gebrek aan bewijs vrij van medeplegen van de doodslag op [slachtoffer 2] (ECLI:NL:RBALK:2007:BC0820¹). Het Openbaar Ministerie is in beroep gegaan.

¹ Uit het vonnis van de rechtbank: “ ... acht de rechtbank bewezen dat verdachte in de nacht van 27 op 28 maart 2006 [slachtoffer 1] heeft opgehaald bij het pension, waar [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] op dat moment verbleven. Onder valse voorwendselen is [slachtoffer 1] met verdachte meegelokt, in de rode Suzuki Alto naar een onbekend gebleven locatie gebracht en daar door meerdere personen mishandeld. Vervolgens werd [slachtoffer 1] teruggebracht naar het pension. Deze gang van zaken vindt bevestiging in het feit dat op de bijrijdersstoel van de Suzuki Alto, welke auto slechts gedurende een zeer korte periode door verdachte is gebruikt, meerdere bloedsporen zijn aangetroffen met het DNA-profiel van [slachtoffer 1]. [Slachtoffer 1] heeft verteld dat ze hem weer hebben teruggebracht en dat hij daar verder is geslagen. Hij heeft verteld dat [slachtoffer 2] al op de grond lag toen hij thuis kwam, die was al in elkaar gemept. Zij waren [slachtoffer 2] op dat moment aan het slaan. (...) Ook al wordt de kwaliteit van schoenspoor nummer 149 zeer matig genoemd, dit spoor kan in samenhang met de overige bewijsmiddelen wel

Op 11 september 2009 is [veroordeelde] door het Gerechtshof Amsterdam tot 10 jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens het medeplegen van doodslag op [slachtoffer 2] en afpersing van [slachtoffer 1] (ECLI:NL: GHAMS:2009: BX4363). Het Gerechtshof Amsterdam heeft bij de strafmaat rekening gehouden met het feit dat [veroordeelde] op diezelfde dag door datzelfde Hof was veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van zeven jaar vanwege diefstal met geweld, poging tot diefstal door middel van braak en inklimming, poging tot diefstal met geweld, poging tot afpersing en het deelnemen aan een criminele organisatie. [Veroordeelde] heeft zich tijdens de gehele rechtsgang op zijn zwijgrecht beroepen.

Een cassatieberoep is op 12 april 2011 door de Hoge Raad verworpen zonder nadere motivering. Zie voor de conclusie van de advocaat-generaal ECLI:NL:PHR:2011:BN4348.

Door de raadvrouw en de veroordeelde ingebrachte punten

Het verzoek van veroordeelde is opgemaakt door zijn advocaat mr. I.J.K. van der Meer en is gedateerd op 27 januari 2014.

Nieuwe bewijsmiddelen

In het verzoekschrift tot het instellen van een nader onderzoek stelt de raadvrouw dat er sprake is van een omstandigheid die bij het onderzoek op de terechtzitting de rechter niet is gebleken en die, hetzij op zichzelf hetzij in verband met vroeger geleverde bewijzen, met de uitspraak niet bestaansbaar schijnt in die zin dat ernstig vermoeden ontstaat dat, ware zij bekend geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid tot vrijspraak van verzoeker. Deze omstandigheid steunt volgens de raadvrouw op twee nieuwe bewijsmiddelen, te weten:

- Een factuur van een verblijf in hotel Akersloot. Er wordt aangevoerd dat [veroordeelde] op het moment van de delicten helemaal niet in Sint Maarten was, maar zich met zijn vriendin en zoon in een hotel in Akersloot bevond. Dat zou blijken uit een factuur d.d. 27 maart 2006 van Hotel Akersloot op naam van [alibi veroordeelde] (een naam die [veroordeelde] vaak zou gebruiken). [veroordeelde]'s toenmalige vriendin, [betrokkene 1] geheten, heeft voor het Gerechtshof Amsterdam anders verklaard² en zou opnieuw gehoord moeten worden over het alibi van [veroordeelde].
- Een handgeschreven briefje van het zoontje van verzoeker in de Poolse taal. Het briefje is niet gedateerd en op 6 juli 2012 door een tolk in het Nederlands vertaald. Het zoontje schrijft daarin dat hij twee dagen met pappa en mamma in een hotel is geweest en aansluitend negen dagen in de villa, en dat zijn ouders in die tijd het hotel en de villa niet hebben verlaten.

Zwijgrecht

Naast het inbrengen van de twee veronderstelde nieuwe bewijsmiddelen is er inmiddels ook sprake van een veranderde opstelling van de veroordeelde met betrekking tot het afleggen van een verklaring. De raadvrouw stelt dat het beroep van veroordeelde op het bij wet toegekende recht om te zwijgen uiterst nadelige gevolgen voor veroordeelde heeft gehad.

meewerken tot het bewijs van de aanwezigheid van verdachte in de woning van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] in Sint Maarten na het moment waarop [slachtoffer 1] op een locatie elders was mishandeld. De rechtbank heeft hierbij ook in aanmerking genomen dat verdachte zijn schoenen desgevraagd om medische redenen heeft teruggekeerd om ze vervolgens zonder opgave van redenen weg te gooien. De rechtbank heeft geen bewijsmiddelen aangetroffen, waaruit blijkt dat verdachte betrokken is geweest bij het jegens [slachtoffer 2] uitgeoefende geweld. Gelet op de inhoud van de hiervoor weergegeven bewijsmiddelen is immers niet denkbeeldig dat [slachtoffer 2] reeds gewond was op het moment dat verdachte, [slachtoffer 1] en mogelijk nog andere personen in het pension te Sint Maarten terugkeerden."

² [Betrokkene 1] heeft verklaard dat [veroordeelde] haar heeft verteld dat hij in de nacht van 27 op 28 maart 2006 na de fatale gebeurtenissen in het pension in Sint Maarten is geweest. [Veroordeelde] vertelde haar dat hij al die zwaailichten had gezien; dat er één was vermoord en dat de ander nog in leven was. Zij verklaarde ook niet te weten of hij ([veroordeelde]) in de nacht van 27 op 28 maart 2006 thuis was geweest. Zij verklaarde in ieder geval thuis te zijn geweest (Gerechtshof Amsterdam 4 juni 2009).

Bewijsconstructie

Tenslotte bespreekt de advocaat de door het Hof gebezigde bewijsmiddelen, te weten:

- de verklaring van Engelse [A] dat de man uit België naar het huis van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] is gegaan en dat zij samen (de man uit België en [slachtoffer 1]) naar een houten huisje zijn gegaan, waar [slachtoffer 1] werd mishandeld, vastgebonden en vervolgens weer naar huis werd gebracht;
- de verklaring van Engelse [A] dat [slachtoffer 1] hem vertelde dat de daders Poolse mensen waren die [slachtoffer 1] kende;
- de verklaring van [betrokkene 1] dat [veroordeelde] in de nacht van 27 op 28 maart 2006 naar het pension aan de [a-straat 1] te Sint Maarten is geweest;
- de verklaring van Engelse [A] dat [slachtoffer 1] hem had verteld dat zijn naamgenoot degene was die erbij betrokken was;
- de verklaring van Engelse [A] dat de man uit België instructies gaf aan de mannen die [slachtoffer 2] en [slachtoffer 1] mishandelden;
- het aantreffen van een DNA-mengprofiel dat overeenkomt met het DNA van [veroordeelde] en dat van [slachtoffer 1] in de door [veroordeelde] en zijn vriendin [betrokkene 1] op 27 en 28 maart 2006 gehuurde Suzuki Alto;
- de overeenkomst in maatvoering, profiel en onregelmatigheid tussen een op de plaats van het delict aangetroffen in bloed gezette schoenzoolafdruk en een proefafdruk van een schoenzool van [veroordeelde] van een van de schoenen die [veroordeelde] in België droeg toen hij werd aangehouden;
- de bevestiging van [betrokkene 1] ter terechtzitting in hoger beroep bij het zien van de foto's, genummerd 7a en 7b, die als bijlage aan het proces-verbaal van de terechtzitting zijn gehecht, dat die schoenen van [veroordeelde] waren en door hem al in de periode vóór 27 maart 2006 werden gedragen;
- de verklaring van [betrokkene 1] ter terechtzitting in hoger beroep dat zij er niet van op de hoogte was dat [veroordeelde] om enige medische reden bepaald schoeisel moest dragen;
- ook overigens is het standpunt van [veroordeelde] dat hij "om medische redenen heeft gevraagd om op doktersvoorschrift zijn persoonlijke schoenen op cel te mogen dragen" niet aannemelijk geworden, omdat dit kennelijk niet langer opging toen de schoenen met een vette substantie waren besmeurd en hij de schoenen kennelijk opeens niet meer nodig had. Hieruit kan naar het oordeel van het hof niet anders dan worden afgeleid dat [veroordeelde] bevreesd was dat nader onderzoek aan zijn schoenen belastend voor hem zou kunnen zijn;
- het op 28 maart 2006 aantreffen in een groenstrook nabij de woning van [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] aan de [a-straat 1] te Sint Maarten van een Marlboro-peuk met DNA-materiaal van [veroordeelde];
- de verklaringen van [getuige 1] en [getuige 2] over het double shadow mes dat [veroordeelde] twee dagen vóór 28 maart 2006 heeft meegenomen;
- de conclusie dat met een vergelijkbaar mes de verwondingen in de billen van [slachtoffer 1] verklaard kunnen worden.

De raadvrouw betoogt dat het gewicht van de bewijsmiddelen dermate licht is dat een vrijspraak had kunnen volgen. Zij geeft aan dat een alternatief scenario zeer wel mogelijk is, namelijk dat [veroordeelde] wel op de plaats delict is geweest, maar pas **na**³ de gebeurtenissen.

Door de raadvrouw gevraagd onderzoek

Nu het beroep op zijn zwijgrecht voor [veroordeelde] zo slecht heeft uitgepakt, vraagt de raadvrouw een kans om dat te herstellen en om [veroordeelde] opnieuw te verhoren. Zij geeft geen toelichting

³ Vet door de advocate.

op de mogelijke inhoud van de (nieuwe) verklaring van [veroordeelde], of de relevantie ervan voor een mogelijk novum.

Verder vraagt de advocaat om de toenmalige vriendin van [veroordeelde], [betrokkene 1], te horen over het alibi van verzoeker. “Uit de nieuw overlegde stukken blijkt verzoeker immers die nacht met [betrokkene 1] en hun zoon in een hotelkamer in Akersloot overnacht te hebben. Zij dient hiermee geconfronteerd te worden omdat haar verklaring zoals gebruikt door het Gerechtshof niet overeenstemt met deze vaststelling.” Aan het handgeschreven briefje van het zoontje van [veroordeelde] verbindt de advocaat geen onderzoeksvragen.

Het verzoek van de procureur-generaal

Op de voet van artikel 462 Sv heeft de procureur-generaal bij brief en email van 30 januari 2014 aan de Commissie advies gevraagd over de wenselijkheid van een nader onderzoek als bedoeld in artikel 461, eerste lid, Sv. Daarbij ware aandacht te besteden aan de vraag naar het nut en de noodzaak van het onderzoek dat in het verzoekschrift is voorgesteld, als ook aan de vraag of er naar het oordeel van de Commissie nog andere aanknopingspunten zijn voor nader onderzoek naar het bestaan van gronden voor herziening van de veroordeling.

Het wettelijk kader voor de behandeling van het verzoek

Op grond van artikel 462, eerste lid van het Wetboek van Strafvordering is de Adviescommissie afgesloten strafzaken belast met de advisering over de wenselijkheid van een nader onderzoek als bedoeld in artikel 461, eerste lid, Sv. Dat wil zeggen een nader onderzoek naar de aanwezigheid van een grond voor herziening als bedoeld in artikel 457, eerste lid, onder c. Volgens laatstgenoemde bepaling kan de Hoge Raad een veroordeling herzien indien er sprake is van een gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat op zichzelf of in verband met de vroeger geleverde bewijzen met de uitspraak niet bestaanbaar schijnt, zodanig dat het ernstige vermoeden ontstaat dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid, hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De Commissie brengt haar advies uit aan de procureur-generaal bij de Hoge Raad (art. 462, lid 1, Sv) of aan de Hoge Raad zelf (art. 469, lid 1, Sv).

In de Nota van Toelichting bij het Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken wordt opgemerkt dat onder de vraag naar de wenselijkheid van een nader onderzoek, kan worden begrepen de vraag naar de vraagstelling en inrichting van dat onderzoek (§ 2.1). Ook kan de Commissie adviseren om in het kader van een nader onderzoek de door haar wenselijk geoordeelde onderzoekshandelingen te doen uitvoeren (Nota van Toelichting bij artikel 8 van het Besluit adviescommissie afgesloten strafzaken).

Verschoning

Omdat de zaak [veroordeelde] is behandeld bij het Gerechtshof Amsterdam, heeft F. Posthumus, advocaat-generaal in Amsterdam, zich verschoond. In zijn plaats heeft het plaatsvervangend lid M. Nieuwenhuis deelgenomen aan de beraadslagingen van de Commissie over deze zaak.

De activiteiten van de Commissie

Een gedeelte van het dossier is op 17 april 2014 ontvangen. De overige stukken bleken – na het nodige zoekwerk - deel uit te maken van een dossier dat nog bij het Gerechtshof Amsterdam in behandeling was. Vanuit de Commissie zijn het lid Visser en het plaatsvervangend lid Nieuwenhuis belast met de voorbereiding van het advies. Daartoe hebben zij afzonderlijk van elkaar het dossier en het verzoekschrift bestudeerd en hun bevindingen met elkaar besproken. Op 16 juli 2014 hebben Visser en

Nieuwenhuis gelegenheid gekregen om de overige stukken van het dossier in te zien bij het Gerechtshof in Amsterdam.

Vervolgens is een concept van het uit te brengen advies opgesteld dat op 8 augustus 2014 in de Commissie is besproken.

De bevindingen van de Commissie

De Commissie heeft als eerste gekeken naar de vermeende nieuwe bewijsmiddelen en komt op basis hiervan tot het volgende.

De nieuwe factuur

De factuur dient in samenhang met het briefje van het zoontje ([betrokkene 2]) van verzoeker beoordeeld te worden. Immers, het zoontje stelt in zijn briefje onder meer dat hij samen met pappa en mamma twee dagen in het hotel verbleef, dat zij daar samen films bekeken, pizza's bestelden en af en toe beneden naar het buffet gingen.

De factuur staat op naam van [alibi veroordeelde] die zich blijkens een bijgevoegde uitdraai heeft gelegitimeerd met een Pools paspoort, voorzien van het nummer [001]. Dit paspoort is later aangetroffen in het bezit van de veroordeelde [veroordeelde]. Diens vriendin, [betrokkene 1] en moeder van zoontje [betrokkene 2], heeft bij de rechtbank⁴ verklaard dat haar vriend [veroordeelde] dezelfde persoon is als [alibi veroordeelde].

De factuur zou dienen aan te tonen dat verzoeker de nacht van 27 op 28 maart 2006 in het hotel in Akersloot heeft doorgebracht, dit hotel niet heeft verlaten en dat hij ten tijde van het gepleegde delict niet op [a-straat 1] te Sint Maarten (plaats delict) is geweest. Bewijs hiervoor zou bestaan uit het briefje van zoontje [betrokkene 2] en verder moeten voortkomen uit een nader verhoor van vriendin [betrokkene 1]. Eerder verklaarde [betrokkene 1] bij haar verhoor ter terechtzitting⁵ onder meer dat zij de bewuste nacht thuis waren in hun woning aan de [b-straat] te Sint Maartensvlotbrug maar dat zij niet wist of verzoeker die nacht thuis was geweest. Ook verklaarde zij dat zij niet met verzoeker mee was geweest naar de woning van de Poolse slachtoffers en dat hij haar had verteld dat hij daar zwaailichten had gezien. Gebrekkige herinnering had zij aan hetgeen verzoeker over het gebeuren op de plaats delict aan haar had verteld.

Het bevreemdt de Commissie dat de factuur nu pas, bijna vijf jaar na de veroordeling, wordt ingebracht. Daarnaast roept de factuur ook inhoudelijk de nodige vragen op. De factuur bevat geen logo van het hotel en is niet ondertekend. De factuur is gedateerd op 27 maart 2006 en voorafgaande aan de overnachting contant voldaan. De factuur vermeldt (één) logies en ontbijt van twee personen, maar maakt geen melding van een derde persoon, noch voor een extra bed, noch voor het ontbijt. De factuur maakt ook geen melding van genoten maaltijden (buffet). Als het briefje van zoontje [betrokkene 2] juist is, zou de factuur melding gemaakt moeten hebben van het overnachten en het gebruik maken van het ontbijt door een 3^e persoon en het samen met de twee andere personen gebruik maken van een buffet. Ook zou dan voor drie personen toeristenbelasting moeten zijn betaald en zou de factuur naar alle waarschijnlijkheid het gebruik van het filmnetkastje moeten hebben vermeld.⁶ Tenslotte zegt zoontje [betrokkene 2] dat er twee dagen in het hotel zouden zijn doorgebracht, terwijl de factuur slechts melding maakt van één overnachting. Op zich zou dit vanuit het gezichtspunt van een kind nog wel begrijpelijk kunnen zijn (twee dagen versus één overnachting).

⁴ Zittingen Rechtbank Alkmaar op 3, 4 en 6 december 2007, pagina 7/25

⁵ Terechtzitting Gerechtshof Amsterdam, 2, 4, 5 en 9 juni 2009, pagina 7

⁶ Blijkens het proces-verbaal van verhoor van [betrokkene 1] bij de Gerechtelijke politie, in voorgeleidingsproces-verbaal dd 31 mei 2006, bijlage 62, pagina 370 is [betrokkene 2] geboren op [geboortedatum] 1998. Blijkens de site www.valk.com kunnen kinderen tot en met 3 jaar gratis op de kamer van volwassenen blijven. Na die leeftijd worden ook voor kinderen kosten in rekening gebracht.

Qua afstand is de betekenis van de verblijfplaats van verzoeker in de nacht van het gebeuren gering. De afstand vanaf zijn woonplaats Sint Maartensvlotbrug naar Sint Maarten bedraagt 2,6 kilometer en vanaf motel Akersloot is het naar Sint Maarten 33,5 kilometer⁷. Gedurende de nachtelijke uren kan deze laatste afstand gemakkelijk in ongeveer 30 minuten worden afgelegd. Het is feitelijk dus niet onmogelijk dat verzoeker deze afstand in die nacht ook daadwerkelijk heeft afgelegd.

De Commissie deelt niet de mening van verzoeker dat de factuur als een nieuw bewijsmiddel zou kunnen worden gezien. Zelfs als aangenomen zou worden dat [veroordeelde] met zijn vriendin de bewuste nacht in Hotel van der Valk in Akersloot overnacht zou hebben, ondergraaft deze factuur op geen enkele wijze de mogelijkheid dat hij, al dan niet opgemerkt door zijn vriendin, het hotel in die nacht heeft verlaten. De factuur tast de bewijsconstructie van het Hof dan ook op geen enkele manier aan.

Het handgeschreven briefje van zoontje [betrokkene 2]

Het in het Nederlands vertaalde briefje van het zoontje van verzoeker roept eveneens de nodige vragen op. Allereerst de vraag welke de reden is dat deze verklaring in de vorm van dit briefje van [betrokkene 2] nu pas wordt ingebracht. Het briefje is niet gedateerd en het is daarom onduidelijk wanneer dit geschreven is. De vertaling is gedateerd op 6 juli 2012; dat is ruim zes jaar na het delict en bijna drie jaar na het vonnis van het Gerechtshof Amsterdam.

In acht genomen dat [betrokkene 2] ten tijde van het delict 7 jaar oud was⁸ en ten tijde van het schrijven van het briefje niet ouder dan 13 jaar kan zijn geweest, valt op dat het briefje een staccato-achtige stijl heeft, zich beperkt tot korte feitelijke zinnen, geen aanhef en afsluiting kent en kennelijk alleen tot doel heeft om gewenste informatie over te brengen. Inhoudelijk roept het briefje de vraag op of het beweerde waar kan zijn. Volgens [betrokkene 2] is hij met zijn ouders twee dagen in het hotel en negen dagen in de villa geweest waarbij zijn ouders steeds thuis zijn gebleven. Opgeteld gaat het om een periode van 11 dagen. Het komt de Commissie als weinig aannemelijk voor dat zijn ouders gedurende 11 dagen niet weg zijn geweest. Bovendien zal [betrokkene 2] toch geslapen moeten hebben en kan hij feitelijk dus niet steeds hebben waargenomen of zijn ouders al dan niet thuis waren.

Gevoegd bij hetgeen hierboven is gesteld over de factuur, is het briefje naar de mening van de Commissie naar vorm en inhoud onvoldoende overtuigend om als nieuw (met het arrest onverenigbaar) bewijsmiddel te kunnen worden aangemerkt.

Aangezien de als nieuw aangevoerde bewijsmiddelen de bewijsconstructie van het Hof niet aantasten, acht de Commissie een verhoor van [betrokkene 1] over het beweerde alibi zinvol, noch noodzakelijk.

Het zwijgrecht

Naast de presentatie van de twee vermeende nieuwe bewijsmiddelen wordt gesteld dat [veroordeelde] zich op advies van zijn raadsman heeft beroepen op zijn zwijgrecht. Nu het gebruik van dit recht zo nadelig voor hem heeft uitgepakt, wil hij kennelijk alsnog een verklaring afleggen. Dit verzoek wordt inhoudelijk niet nader toegelicht zodat volstrekt onhelder blijft hetgeen van een inwilliging van dit verzoek zou mogen worden verwacht. De Commissie is van mening dat er naar de maatstaf van artikel 461, eerste lid juncto artikel 457, eerste lid, onder c Sv geen redenen zijn dit verzoek te honoreren.

De bewijsconstructie

In het verzoek gaat de advocate uitgebreid in op de bewijsoverwegingen van het Gerechtshof Amsterdam. Gesteld wordt dat deze dermate licht van gewicht zijn dat vrijspraak had kunnen volgen.

⁷ Bron: routeplanner ANWB

⁸ Zie voetnoot 4

Het behoort niet tot de taak van de Commissie om het oordeel van het Gerechtshof Amsterdam in algemene zin op zijn bewijsrechtelijk gewicht te toetsen. Wat op z'n minst genomen opvallend is aan het verzoek, is dat weliswaar gesteld wordt dat de waardering van het als novum gepresenteerde gegeven (de factuur en het briefje) afhankelijk is van de draagkracht van de bewijsconstructie, maar dat in het verzoek voorbij wordt gegaan aan een aantal bewijsmiddelen die zich ook in het dossier bevinden.⁹

Volledigheidshalve heeft de Commissie ook gekeken naar mogelijke relevante aangrijpingspunten voor nader onderzoek in de bewering van veroordeelde omtrent wat er is voorgevallen in de nacht van 27 op 28 maart 2006.

Was [veroordeelde] wel of niet op de plaats delict? Als mededader of niet?

De raadvrouw stelt dat "uit de bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat verzoeker de dader is. Wel kan – zoals [betrokkene 1] ook heeft verklaard – er uit worden afgeleid dat hij op die plaats is geweest", maar **na** de fatale gebeurtenissen.

De Commissie stelt ten eerste vast dat op dit punt van inconsistentie in het verzoek sprake is. Elders in het verzoek wordt steun gezocht voor de redenering dat verzoeker *niet* ter plaatse is geweest (het briefje van [betrokkene 2] in samenhang met de factuur), terwijl hier wordt gesteld dat uit de bewijsmiddelen kan worden afgeleid dat verzoeker ter plaatse is geweest. De verwijzing naar de verklaring van [betrokkene 1] versterkt het in het verzoekschrift voorgestelde scenario evenmin. Ter zitting van het Gerechtshof Amsterdam weet zij zich niet meer precies haar eerder afgelegde verklaring te herinneren. Wel verklaart zij ter zitting van het Gerechtshof dat [veroordeelde] haar over de dood en mishandeling van de haar bekende Polen vertelde en dat hij haar ook zei dat hij zwaailichten had gezien. Dit roept de vraag op hoe de – als bewijs gehanteerde - schoenafdruk van [veroordeelde] in het bloed op de plaats delict terecht kan zijn gekomen als hij bij zijn aankomst daar al zwaailichten zou hebben waargenomen. Gelet op de manier waarop de plaats delict forensisch wordt onderzocht, is het hoogst onwaarschijnlijk dat hij de plaats delict na aankomst van de politie nog heeft kunnen betreden.¹⁰ Derhalve is hij hoogstwaarschijnlijk reeds vóór de komst van de politie op de plaats delict geweest¹¹. Blijft over de vraag of hij daar als mededader aan doodslag aanwezig is geweest of niet.

De Commissie stelt verder vast dat het vermeende alternatieve scenario - waarbij verzoeker wel ter plaatse is geweest op de plaats delict maar niet als de mededader van de doodslag - al door de advocaat van verzoeker is ingebracht bij de behandeling van de zaak in hoger beroep bij het Gerechtshof Amsterdam en als zodanig is meegewogen in het oordeel van dit Hof. Derhalve kan dit punt geen grond zijn voor nader onderzoek.

Conclusie

De Commissie heeft in het verzoek van de raadvrouw van de veroordeelde onvoldoende aanknopingspunten gevonden voor nader onderzoek naar mogelijke gronden voor herziening van de veroordeling.

⁹ Bijvoorbeeld: de opname vertrouwelijke communicatie (OVC) tussen [slachtoffer 1] en [veroordeelde] (zie p. 2 en 3 schriftuur hoger beroep), de verklaring van getuige [getuige 3] (G071) waaruit afgeleid kan worden dat [slachtoffer 1] de daders kende (requisitoir [...] eerste aanleg p. 2) en de OVC tussen [veroordeelde] en [betrokkene 3] in een gesprek dat duidelijk gaat over de gebeurtenissen in Sint Maarten (p. 8 requisitoir in eerste aanleg), verklaringen van horen zeggen zoals de verklaring van [getuige 4] (G032, G033, G80, requisitoir [...] eerste aanleg p. 20).

¹⁰ Requisitoir eerste aanleg p. 6: "Bovendien is dit schoenspoor aangetroffen nabij de tv kast (F1 100). Deze tv kast staat niet zodanig dicht bij de toegangsdeur dat het spoor bij 'even aarzelend binnenkijken' kan zijn achtergelaten."

¹¹ Een mogelijk verweer dat het geen schoenafdruk is van [veroordeelde], is niet meer te onderzoeken. Het feit dat het Gerechtshof Amsterdam de bebloede schoenen van verzoeker mede als bewijs heeft aanvaard en dat daar geen contra expertise op mogelijk is, valt uitsluitend de verzoeker toe te rekenen omdat deze de schoenen, volgens het Gerechtshof Amsterdam kennelijk opzettelijk, zelf heeft weggemaakt.

Tilburg, 8 september 2014,

C.J.C.F. Fijnaut,
Voorzitter Adviescommissie afgesloten strafzaken